

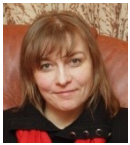
Nr. 11(15)

BAZŪVE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2012. gada 5. novembris

INFORMĒT, NE PĀRLIECINĀT

Gunta Bite

Braila raksta nodaļas vadītāja

„Baltā spieķa dziesma 2012” sākās ar **akciju „Baltā spieķa zīme”**, kuras laikā sadarbībā ar VP Ceļu policiju, redzes invalīdi tika informēti par Baltā spieķa zīmi, tā lietošanas nosacījumiem, atbilstoši CSN 161. punktam. Pēc tam notika praktiskās nodarbības, kurās redzes invalīdi šķērsoja ielu akcijas vadītājas uzraudzībā.

Rezultāti un secinājumi: vēl joprojām daudzi jo daudzi autovadītāji nav informēti un neievēro CSN 161. punkta nosacījumus (tiem, kurus apstādināja policija, tika izdalītas informatīvas soda kvītis). Liela daļa no viņiem pat nesamazināja ātrumu. Tas parāda to, ka jāturpina šāda veida akcijas, taču tām jābūt aizvien skarbākām un plašākām. Pozitīvais ir tas, ka šogad arī masu mediji pievērsa lielāku vērību akcijas norisei un informēja par to plašāku sabiedrību.

Par šo jautājumu var diskutēt daudz, jo viedokļi gan autovadītāju, gan pašu redzes invalīdu vidū ir atšķirīgi. Vēlos tikai atgādināt, ka mūsu bibliotēkas uzdevums ir informēt, nevis pārliecināt.

Pa to laiku bibliotēkas lasītavā varēja redzēt **izstādi par bibliotēku** 50 darba gadu laikā, kā arī skatīties un klausīties

7 dažādus TV sižetus par bibliotēkas darbu un sasniegumiem.

Diskusijas par tēmām „Kultūrvēsturiskā mantojuma stāsts” un „Paraksts neredzīga cilvēka dzīvē” izraisīja gan dalībniekos, gan klausītājos interesi un izvērtās plaši.

Rezultāti un secinājumi: diskusija par Kultūrvēsturisko mantojumu parādīja, ka uz šo brīdi Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rīcībā esošais saraksts ar Valsts aizsardzībā esošām ēkām nav pareizs sakarā ar vēsturiski mainītām adresēm. Diskusijas noslēgumā tika pieņemts lēmums, inspekcijai un Neredzīgo bibliotēkai sadarbojoties, sakārtot reālo Strazdumuižas teritorijas plānojumu un uzsākt procesu par Bibliotēkas ēkas iekļaušanu aizsargājamo objektu sarakstā.

Savukārt diskusija par parakstiem aizskāra lielākās klausītāju daļas intereses. (www.youtube.com/watch?v=tnR4TQL3VNM) Valsts zvērināto notāru apgalvojums, ka paraksta zīmodziņi un cita cilvēka ar redzes invalīda roku vilktais paraksts nav likumīgs un tam nav seguma, izraisīja skaļas debates. Liela daļa redzes invalīdu, kuri lieto paraksta zīmodziņus, iebilda pret likuma prasībām, bet citi tomēr aizdomājās par savu aizsardzību no juridiskās pušes un nolēma iemācīties parakstīties pašiem ar savu roku. Šī diskusija aizsāka ļoti svarīgu tēmu un tās attīstīšanai mūsu

bibliotēka šobrīd veido unikālu taustāmo grāmatu ar Hebolda burtiem, lai palīdzētu redzes invalīdiem iemācīties parakstīties un ne tikai to. Tā būs **Ineses Zanderes** grāmata „**Dieguburti**”. Atvēršanas svētki paredzēti decembra beigās, kuros piedalīsies arī pati grāmatas autore.

Pasākuma muzikālajā daļā uzstājās 3 neredzīgas meitenes, no kurām viena (Anna) bija abu pārējo mūzikas pedagoge. Tās dienas uzstāšanās bija kā viens no pārbaudījumiem abu meiteņu apmācībās un viņas to izturēja godam. **Renāte** spēlēja pašsakomponētu skaņdarbu klavierēm „Pārdomas”, bet **Linda** viņai pievienojās gan dziesmā, gan sitot bungas.

Arī **Anna** pati vēlāk pievienojās meitenēm un spēlēja flautu.

Pasākumu noslēdza folkmūziķe **Anta Eņģele**. Arī šoreiz viņas repertuārā bija dziesmas gan latviešu, gan krievu valodā.

Pasākums bija izdevies gan no kultūras programmas, gan no informatīvās diskusijas puses. Abas diskusijas aizsāka redzes invalīdiem vitāli svarīgu jautājumu risināšanu un mēs ļoti ceram, ka tuvākajā laikā mēs jau dzirdēsim par atrisinājumu.

Paldies visiem, kas bija atnākuši uz pasākumu, un gaidīsim jūsu ieteikumus jaunajām tēmām, ko risināt nākošgad. Bet pagaidām atcerieties, „kas pats sargās, to Dievs sargā!”

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

„BRĪVPRĀTĪGO BRIDĀGE” BIBLIOTĒKĀ

Gunta Bite

Braila raksta nodaļas vadītāja

Kā jau minējām, šobrīd mūsu bibliotēkā top Latvijā unikāla taktilā (taustāmā) grāmatiņa. Tās lapas veidotas no filca, uz kura uzlīmēti reljefi burti Hebolda rakstā, savukārt teksta lapas būs reproducētas Braila rakstā. Šāda grāmata vajadzīga ne tikai neredzīgiem bērniem, bet arī pieaugušajiem. Agrāk rakstīt parastos redzīgu cilvēku burtus Strazdumuižas internātvīdusskolā mācīja daudz un nopietni, toties tagad priekšplānā izvirzās rakstīšana uz datora. Hebolda raksts ir vairs tikai fakultatīvs priekšmets.

Portālā Delfi.lv grāmatas autore I. Zandere puda atbalstu Neredzīgo bibliotēkas iniciatīvai, sakot: „Taktilās grāmatas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām — tā ir globāla tēma. Šīs sajūtas cilvēkiem ir ļoti svarīgas, kur nu vēl neredzīgajiem. Izdot grā-

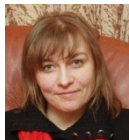
matā zīmējumus reljefā — tā vairs nav tipogrāfija, bet reāla ražošana. Tas ir ļoti dārgi, tāpēc šī joma Latvijā neiet uz priekšu, bet, protams, ka šādas taustāmas grāmatas vajadzīgas kā redzīgiem, tā neredzīgiem bērniem.”

Šobrīd nevienam nav noslēpums, ka mūsu bibliotēka strādā ar samazinātu budžetu, tāpēc arī darbinieku slodzes ir samazinātas. Lai to neizjustu lasītājs, sabiedriskā kārtā nākas pildīt papildus darbus, papildus laikā. Tomēr arī tad nepietiek visam laika un darbaroku. Tā arī ir iznācis ar „Diegaburtiem”, tāpēc aicinājam palīgos brīvprātīgos. Liels bija mūsu prieks, kad pieteicās „Brīvprātīgo Brigāde”, kas izveidota Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvās kampaņas jauniešiem par brīvprātīgo darba ieguvumiem un iespējām ietvaros. Brigāde mūsu bibliotēkas lasītavā ciemosies **9.novembrī no plkst. 10.00 līdz 12.00**, kad palīdzēs piegriezt, salīmēt un izveidot

taustāmo grāmatu līdz galam. Vēlāk Rīgas Centra humanitārajā vidusskolā notiks

konference par brīvprātīgā darba plusiem un mīnusiem.

BRAILA RAKSTA NODAĻAS GADA VEIKUMS

Gunta Bite

Braila raksta nodaļas vadītāja

Šogad Braila raksta grāmatu klāstā ir gan pašmāju autoru, gan cittautu tulkotā literatūra. Arī tematiski esam mēģinājuši saviem lasītājiem piedāvāt dažādu tēmu literatūru. Daļa no izdotajām grāmatām ir pašu lasītāju ieteiktas, tāpēc aicinām arī turpmāk izteikt savus priekšlikumus.

Domājot par mūsu lasītājiem, kuri LNB Rehabilitācijas centrā apgūst vai ir apguvuši Pašaprūpes iemaņas, t.sk., ēdiena gatavošanas iemaņas, mēs piedāvājam 2 interesantas recepšu grāmatas: „Neparastas ievārījumu receptes” un „Veselīgie

ēdieni! GI receptes visai ģimenei”. Pēdējā grāmatā ir apkopotas viegli pagatavojamu ēdienu receptes un tās lieti noderēs tiem, kuri iemaņas ieguvuši praktisku apsvērumu dēļ, nevis teorētisku. Sākums pašam gatavot vienmēr ir grūts un biedējošs, taču vajadzīgs.

No latviešu autoru veikumiem Braila rakstā piedāvājam: Māras Jakubovskas „Akmeņi, akmentiņi...” un Agneses Jaunas „Mana Francija jeb Ardievu, sniegs!”. Savukārt ezotēriskas un uzziņas literatūras cienītājus gaida „Visums riekstu čaumalā”, „Karma un reinkarnācija” un „Vai tava dzīve ir laimīga?”

Par to, kas kopīgs Leonadro de Vinči un Jūdam Iskariotam, lasiet austriešu rakstnieka Leo Peruca grāmatā „Leonardo un Jūda”.

DZEJA

Inta Riekstiņa

*dzejoļu krājuma «Zīmes»
autore*

* * *

Labprātīgi, no sirds
es te palikt un
neaiziet gribu
Nesmu Lāčplēsis
pēdējā Krusta kaujā
tikai oglīti līdz rītam
kaut kā noturēt
piesvīdušā saujā

* * *

Nav viegla Latvija — tik basa.
Pār vaigu norit sāļa rasa.
Tik gauži latviski tur — debeskalnā
Sēd nežēlīgi auksta salna.

Nav viegla Latvija — tik sūra.
Kāpj kalnā mīlestības jūra.
Kā garā pupa augšup stīdz,
Tā sirds uz debesīm kāpj līdz.

Nav viegla Latvija — tik sava.
Kāpj augšā sirdsapziņas lava.
Nav brīvība kā zelta rota,
Bet tēva dubļi sidraboti.

Zane Rižija

Pietuka Krustiņa krustmāte

Es šai sarunā nekādīgi nespēju iespraukties, tomēr, tagad atmiņā pārcilājot ikvienu vārdu vai nopūtu, allažin iedomājos, ka man būtu vajadzējis bilst kaut nelielu vārdiņu. Jo kad todien Gaitiņus izdzina no mājām, es arī nebūtu varējis par to klusu ciest.

„Bet vai neviens nezina, uz kurieni tie Gaitiņi aizgāja un kur palika?” „reiboņa” [Prātnieks, jo manāmi iereibis bija] jautāja.

„Tā nezina neviens, tas dievam tiesa”, [..] malējs atbildēja.[..]

„Jā, vai tas nezina, ka par tādiem atgadījumiem dažādas valodas izpauž, kur tomēr nav vainīgs neviens cits kā tik paši apvainotie, itin kā arī šie pie Gaitiņiem,” Prātnieks sacīja, pret mūri atspiedies un kaut kādu kociņu graizīdams, kas bij allaž viņa ieradums īpašos brīžos, lai nav acis jānolaiž bez iemesla.

„Bet tas arī ir zināms, ka šādos atgadījumos paliek dažs vainīgais neapvainots”, Šrekhubers atteica, „un tomēr līdz laikam tas var tā iet, jo sodība panāks ikkatru — viņa pazīst netaisnības pēdas arī pēc gadiem un dzenas tai pakaļ.”

„Dzīties varbūt viņa dzenas gan, bet panākt vis ikkatru nepanāk”, „reiboņa” sacīja.

„Panāk gan, tas ir dievam tiesa”, — [..] malējs atteica, „kaut arī dažū brīdi vai trešā vai ceturtā augumā”.

„Nu, tādās vietās, kur dieva sodība kavējas tik ilgi, ir jānāk cilvēkam ar savu sodību laikā vidū”, Šrekhubers sacīja, „jo dažs neatstāj pēc sevis neviena auguma; bet, ja arī atstāj un ja sodība piemeklē tik viņa pēcnākamus, tad tomēr viņš pats izbēg gan sveikā, tāpēc ir visuīstais padoms tas: tos, kuri pie cilvēcības noziedzas, arī pašiem cilvēkiem tiesāt.”

„Nu, nekas, melderu kungs, ja arī šai pasaulē izbēg, tas tomēr viņā pasaulē vis neizbēgs, tas ir dievam tiesa. [..] jo Tas Kungs saka, ka viņam pieder atriebšana, tāpēc cilvēkam nav vis jāsteidzas priekšā.”

„Kungam lai paliek to grēku atriebšana, kuru cilvēki nevar zināt vai aizniegt”, Šrekhubers runāja ar pilnu dūšu, „bet citus visus, kurus viņš kavējas piemeklēt, lai piemeklē cilvēki paši, jo tos viņš atvēl cilvēkiem caur to, ka dara viņus tiem zināmus, bet pats nepiemeklē. *Ja jūs, čangalieši un slātavieši, nebūtu šai lietā tik glēvi, tad jūs arī netiktu tik daudz krāpti, nedz arī jums būtu jācieš tik daudz netaisnības.* [..]”

Šai vietā manas domas pārsniedza Univerzuma robežas, jo es aizdomājos par to, cik daudz laba mums paiet secen tikai tālab vien, ka esam pārāk glēvi, lai pēc tā dzītin dzītos...

BAZŪNE

**VA «Latvijas
Neredzīgo bibliotēka»
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.